

Szanowni Państwo,

Państwa rola w kształtowaniu wizerunku cudzoziemców w oczach polskiej opinii publicznej jest niezmiernie istotna. Sposób przedstawiania cudzoziemców w mediach może decydować o tym, czy powszechnie kojarzy się cudzoziemców z przestępczością, nielegalnością i przemocą, czy też panuje obiektywny i realny obraz złożonej sytuacji cudzoziemców w Polsce, uwzględniający fakt, iż cudzoziemcy są zróżnicowaną grupą pod względem kraju pochodzenia i narodowości, statusu prawnego, wyznania, umiejętności posługiwania się językiem polskim itd.

Obiektywny i realny obraz cudzoziemców wymaga także zrozumienia, że informacje czy opinie na temat jednej osoby, nie mogą być podawane jako właściwe dla całego kraju lub narodu, z którego dana osoba pochodzi. W przeciwnym wypadku rozpowszechnia się i wzmacnia stereotypy, które stanowią podstawę dla postaw i działań dyskryminujących, a nawet rasistowskich.

Apelujemy zatem – szczególnie po wydarzeniach z dnia 23 maja 2010 r. na warszawskim targowisku na Stadionie – o ostrożność i precyzyjność w podawaniu informacji dotyczących cudzoziemców w Polsce. W szczególności chcielibyśmy podkreślić następujące zasady w sposobie podawania informacji:

- **Zaniechanie kryminalizacji cudzoziemców:** wszelkie sugestie, które łączą cudzoziemców ze zjawiskiem nieuregulowanego pobytu lub pracy oraz z problemem przestępczości powinny być zaniechane i stosownie dyscyplinowane (chyba że fakt nieuregulowanego pobytu, pracy lub przestępstwa konkretnej osoby udowodniony jest decyzją właściwych władz/sądów, a wówczas należy podkreślić, że sprawa dotyczy konkretnej osoby). Nie ma żadnych rzetelnych dowodów, które by wskazywały na to, iż problem przestępczości jest bardziej powszechny wśród cudzoziemców niż wśród Polaków.
- **Unikanie zbędnego nawiązywania do pochodzenia lub koloru skóry:** z zasady należy opisywać ludzi powołując się na konkretne fakty (np. ich obywatelstwo), aniżeli podkreślać ich cechy fizyczne (np. kolor skóry). Nie zawsze jednak fakty dotyczące pochodzenia danej osoby są istotne dla zrozumienia sprawy. Należy unikać nawiązywania do informacji, które mogą podtrzymać stereotypy, a jednocześnie nie są potrzebne do zrozumienia sprawy.
- **Unikanie terminu „nielegalny”:** polskie ustawodawstwo jasno określa, kto i na jakich zasadach ma prawo do pobytu w Polsce oraz jakie wiążą się z danym statusem prawnym obowiązki i uprawnienia. Kwestie legalizacji pracy cudzoziemców określają odrębne przepisy prawa. Ważne jest, iż powszechnie obowiązującym terminem odnoszącym się do osób przebywających na terytorium RP bez ważnych dokumentów jest: „osoba bez uregulowanego pobytu” lub „osoba nieudokumentowanym pobycie”.

Państwa dbałość i rzetelność w kwestii przedstawiania informacji nt. cudzoziemców ma niezmiernie znaczenia dla tworzenia otwartego i tolerancyjnego społeczeństwa w Polsce. Może też pomóc zapobiegać w przyszłości takim sytuacjom agresji i przemocy, do jakiej doszło w niedzielę 23 maja 2010 r. na targowisku na Stadionie.

Z poważaniem,

- Fundacja Forum Różnorodności
- Stowarzyszenie Homo Faber
- Fundacja Inna Przestrzeń
- Stowarzyszenie Interwencji Prawnej
- Fundacja na rzecz Ochrony Dziedzictwa Kultury Tradycyjnej „Zakresy”
- Fundacja Nasz Wybór
- Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ”
- Redakcja magazynu „NIGDY WIĘCEJ”
- Fundacja Rozwoju „Oprócz Granic”